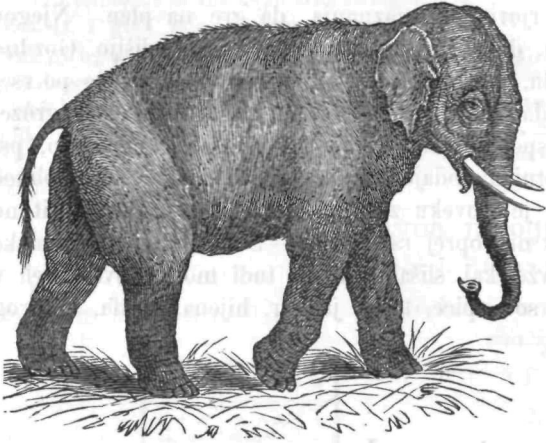

Prirodopisno-natoroznansko polje.

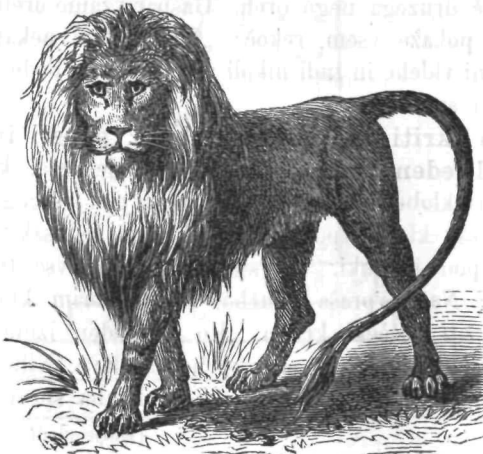
Tuozemske živali.

Tuozemske živali imenujemo vse óne živali, ki ne živé pri nas v Evropi, nego daleč daleč od nas v ónih delih sveta, ki ležé proti jugu, kder je mnogo gorkejše nego li pri nas. Največja čveteronožna žival, ki hodi po suhej zemlji v teh krajih, je slon, katerega podobo imate pred seboj. Njegovo velikansko truplo počiva na debelih, neukretnih nogah. Ob debelejši glavi, ki je nasajena na kratkem vratu, visita mu široka, mahadrava uhlja. Oči ima drobne, ki mu štrlé izpod visocega, izbočenega čela. Kožo ima skoraj golo, razpokano in razkavo ali vender zeló občutljivo. Najbolj čudni so njegovi zobjé in njegov nos. Iz gorenje čeljusti mu molita dva velika, navzgor zakrivljena zobova (okla), ki raseta s slonom vred. S tema zobovama se slon brani in napada sovražnika. Gorenja ustnica mu je vzraščena z nosom in podaljšana v nekak rilec ali trobec, katerega slon lahko zvije, skrči ali raztegne, kakor koli mu ugaja. S trobceem pobira živež in ga nosí v usta. S trobceem se tudi brani, ker ima v njem toliko moč, da ž njim drevesa iz zemlje izruje, ter konja ali vola z jednim samim udarcem lahko na tla pobije. — Slon živi v južnej Aziji ter prebiva najrajše po gostih in hladnih gozdih, kder ima obilo vode. Da-si je slon videti zeló okorna žival, vender je urnejši od konja ter stori na dan toliko, kolikor bi storilo

šest močnih konj. Tudi v Afriki živé sloni, a razlikujejo se od azijskih s tem, da imajo še večja ušesa in še večja zobova. V starih časih so potrebovali slone v vojskah, a denes jih lové največ zaradi zobov (okel), ki dajejo dragoceno „slonovo kost.“

Lev je tudi tuozemska žival. Živi v Afriki in v sosednih deželah vroče Azije. To žival, ki je mačjega plemena, štejemo med najpogumnejše in najdrznejše živali vsega sveta. Zató ga tudi imenujemo „kralja čveteronožnih živali“. Truplo ima močno, zalito in napeto, a poleg tega vender

jako gibično in vitko. V širokih šapah ima silovito moč; z jednim samim udarcem pobije konja ali vola na tla in tudi z repom ubije človeka. Glavo mu obdaje dolga in obila griva, izpod čela se mu blesté divje in jako žive oči, telo mu je pokrito s kratko in gladko dlako rumene barve. Kakor mačke sploh, ima tud lev oster in razkav jezik. Ta grozovita in krvoločna zvér spi po dnevi v kakej trnjevej hosti, a pod noč se probudí, vstane, strese grivo, zapusti brlog in z gromečim rjoventjem naznanja, da gre na plén. Njegov glas je tako močan in grozovit, da zbega vse živali, kadar ga zaslišijo. Gozdne živali se plahe skrivajo po gozdu, privezani veljblodi in konji se hočejo po vsej sili odtrgati in pobegniti, goveda skačejo sém ter tjà ter mukajo od gróze, ovce in koze se zaganjajo in spenjajo na ograje ter žalostno meketajo, psi tulijo in cvilijo, in tudi popotnika obdaje strašna gróza, kadar sliši bobneč glas te divje zverí. Lačen lev je človeku zmirom nevaren, a kadar je sit ne napade človeka, ako ga le človek ni poprej razdražil. — So še druge tujozemské živali, o katerih ste izvestno vže kaj slišali, ali pa tudi morda žive videli v kakem zverinjaku. Take živali so: opice, tiger, jaguar, hijena, žirafa, nosorog in še mnogo družih.

*

Gašparjeve zabave.

(Dalje.)

12. **G**ašpar naredi, da suknje sam ne slečeš. On ti ukaže, da sleci suknjo, a kar koli hočeš rad stavi s teboj, da je sam ne bodeš slekel. Kaj naredi Gašpar? To je njemu prav lahko. Kadar ti svojo suknjo slačiš, tudi on slači svojo, in res je, da ti suknje nisi sam slekel.

13. **Kaj tacega pa še ni bilo!** Navadno pravimo, da je že vse bilo, ter ni nič novega več pod solncem. A temu ni tako, ker Gašpar ima vendar nekaj tacega v roki, kar ni še nikdar videlo nobeno človeško oko, tudi on sam še ni videl tega, niti izmed vas kdo; tedaj nihče ni še videl in nihče ne bode pozneje več videl tega, kar ima Gašpar v roki. Nu Gašpar hoče pokazati vsem to prečudno stvar in vsi jo bode videli takó, kakor on sam. Kaj neki je ta prečudna stvar? Nič družega nego oreh. Gašpar vzame oreh, zdrobi lupino, vzame jederce in ga pokaže vsem, rekoč: „Zdaj vidite nekaj, kar še nikoli nobeno človeško oko ni videlo, in tudi nikoli več videlo ne bode.“ To rekši, dene jederce v usta, in ga sné.

14. **Tri kosce kruha, ki so skriti pod tremi klobuki, snesti in vendar vse tri kosce zopet pod jeden klobuk spraviti,** to je šala, ki jo zna le naš Gašpar. On položi tri klobuke na mizo in dene pod vsacega košček kruha. Potem vzdigne še vsak klobuk posebej k višku, da se vsakdo lahko prepriča, da so koščeki še pod klobuki. To storivši, vzame vse tri koščeke izpod klobukov in jih sné. Nato vpraša družbo, pod katerim klobukom želi, da bi bili vsi tri povžiti koščeki kruha. Ko mu jeden izmed družbe to določi, vzame Gašpar dotični klobuk in si ga dene na glavo. Nihče ne more zdaj tajiti, da bi ne bil Gašpar vse tri povžite kosce kruha spravil pod jeden klobuk,

(Dalje sledi.)

*